

НЕДКА КАПРАЛОВА

Институт за литература – БАН

✉ nedkacapralova@gmail.com

**ИНТЕРЕСЪТ НА БОРИС ЙОЦОВ КЪМ БЪЛГАРИ,
УЧИЛИ В ПРАГА ПРЕЗ XIX ВЕК
(Фамилия Горанови)**

Анотация:

В началото на XX в. интересът към личността и творчеството на Христо Ботев нараства непрестанно. В периодичния печат се появяват много материали, търсещи обяснение и уточнение на различни аспекти в неговата поезия. Обсъжда се въпросът за първата любов на поета и се спори за конкретно лице, на което е посветено стихотворението „Пристанала“, въпреки ясното послание на посвещението „М. Ив. Г-ва“. Борис Йоцов се включва в дискусиата през 1929 г. със статията „Ботев, Халек и Горанова“, в която разкрива непознати дотогава сведения за живота на брата и сестрите Горанови в Прага, като цитира в собствен превод откъс от романа „Перо“ на чешкия писател Й. Холчек, в който се разказва за тези българи, учили там. Статията поставя много въпроси, като на много от тях не дава отговор. Публикувана е повторно без изменения през 1940 г. като предговор към сборника „Жив е той“, посветен на Хр. Ботев. Текстът е интересен с цитирания откъс, тъй като в него се разкрива впечатляваща страна от живота на богати българи, поддържали литературен салон в Прага, посещаван от чешкия литературен елит в средата на XIX в., и допълва с много ценна информация образа на Елисавета (Ека) Горанова-Караминкова – първата българка с висше образование, преводачка, общественичка.

Ключови думи:

Българско възраждане, висше образование, литературен салон, Христо Ботев, Елисавета Караминкова